

Veiledning til søknad om individuell tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne

Denne veiledningen er ment som nyttig informasjon om regelverket og søknadsprosessen ved behov for individuell tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne. Ålesund kommune har nå tatt i bruk digitalt søknadskjema, der foresatte logger seg inn via BankId for å søke.

Rett til et individuelt tilbud

Foresatte kan søke om et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne, dersom barnehagen ikke kan legge godt nok til rette innenfor det ordinære tilbudet. Det er § 37 i Lov om Barnehager som åpner for dette, med formål om å sikre at barn med nedsatt funksjonsevne skal ha de samme mulighetene til å utvikle seg og delta i aktiviteter som andre barn i barnehagen.

Hva er nedsatt funksjonsevne?

Med *nedsatt funksjonsevne* mener vi i denne sammenhengen «tap av, skade på eller avvik i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner». Denne definisjonen står i forarbeidene til barnehageloven. Begrepet rommer både fysiske, psykiske og kognitive funksjonsnedsettelse, og barn med nedsatt funksjonsevne er dermed en sammensatt gruppe.

Alle har ikke rett til individuell tilrettelegging

Det er ikke alle barn med nedsatt funksjonsevne som har rett til et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Ofte kan barnehagen legge godt nok til rette innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Men når et barn ikke får dekket behovene sine på denne måten, har barnet rett til et individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Rettigheten skal sikre at alle barn kan gå i barnehage og ha et likeverdig utbytte av det.

Foresattes ansvar

Foresatte søker om individuell tilrettelegging med innlogging via BankId, og barnehagen bistår med kartlegging av barnehagehverdagen. Barnehagen eller rådgivere i Team Oppvekst kan være behjelpelig med utfylling av søknaden.

Barnehagens ansvar

Barnehagen har et selvstendig ansvar for at også barn med nedsatt funksjonsevne får et barnehagetilbud innenfor det ordinære. De skal tilpasse tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

[rammeplanen for barnehagen \(lovdata.no\)](https://lovdata.no/rammeplanen_for_barnehagen)

Kommunens ansvar

Kommunen sin plikt for tilrettelegging gjelder der hvor tilretteleggingsbehovet er større enn det barnehagen kan gjøre innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Kommunen har også ansvar for å gjøre vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne. Kommunen må gjøre en konkret og individuell vurdering av barnehagetilbudet, barnets funksjonsevne og tilpasningsbehov, og hvordan barnehagetilbudet kan tilrettelegges for å bygge ned barrierer som påvirker barnets aktivitet og deltakelse. I vurderingen skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Lov om Barnehager § 37: <https://lovdata.no/lov/2005-06-17-64/%C2%A737>

Barnets beste:

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker knyttet til tilretteleggingsplikten. Det må gjøres en konkret vurdering i hver enkelt sak.

Innholdet i barnets beste vurderinger skal bestå av:

- Vurdere hva som er barnets beste i saken.
- Vekte hensynet opp mot andre hensyn og avgjøre hvilken betydning barnets beste skal ha i saken.
- Vise (dokumentere) innholdet i barnets beste-vurderingen og forklare vektingen av de ulike hensynene i begrunnelsen for vedtaket.

I disse saker må vi avgjøre om det er mulig å harmonisere barnets beste og andre hensyn, og finne en løsning som ivaretar alle hensynene og barna. Dersom det ikke er mulig å harmonisere barnets beste med andre hensyn fordi det er motstrid, må vi avgjøre hvilke hensyn som skal tillegges mest vekt. I denne vektingen må det legges vekt på hvordan tilgjengelige ressurser kan bidra til at flest mulig barn kan bli ivarettatt.

Hvordan foregår søknadsprosessen?

I Ålesund kommune legger vi opp til at foreldrene og barnehagen skal samarbeide om å søknad om tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne. Det er ofte barnehagen som først merker at barnet kan ha behov for individuell tilrettelegging. De tar da kontakt med foreldrene for å diskutere dette.

Hvis de bestemmer seg for å søke, fyller de ut en søknad sammen. Kommunen v/ Team Oppvekst har ansvaret for å behandle søknaden, vurdere hva barnet har behov for, og gjøre vedtak.

Hva er det mulig å søke om?

Det vanligste er å søke om ekstra bemanning for å sikre at barnet får et individuelt tilrettelagt tilbud. Dersom vi innvilger søknaden, vil det stå i vedtaket hva den ekstra bemanningen skal brukes til.

Det er også mulig å søke om opplæring av ansatte, innkjøp av spesielt materiell eller utstyr, eller andre tiltak. Hva slags tilrettelegging barnet har behov for, er noe vi vurderer konkret i hvert enkelt tilfelle.

Hva slags dokumentasjon trenger kommunen?

Når vi skal vurdere om et barn har rett til individuell tilrettelegging, trenger vi dokumentasjon på at barnet har nedsatt funksjonsevne. Dokumentasjonen kan for eksempel komme fra barnets fastlege eller en annen lege, fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barnevernet, en fysioterapeut, en ergoterapeut, Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP), Habilitering av Barn og Unge (HABU) eller sykehuset.

Hvor lenge varer tilretteleggingen?

Et vedtak om individuell tilrettelegging gjelder som regel for ett barnehageår om gangen. Barnehagen skal likevel evaluere sitt eget arbeid med tilretteleggingen minst to ganger i løpet av barnehageåret. Da skal de vurdere om de vedtatte tiltakene har hatt ønsket effekt, og om barnets behov for tilrettelegging har endret seg siden vedtaket ble gjort. Dette skal barnehagen gjøre sammen med foreldrene.

Dersom tiltakene ikke har hatt ønsket effekt, eller dersom barnets behov har endret seg, kan den individuelle tilretteleggingen bli justert eller avsluttet i løpet av barnehageåret.

Det er laget et eget rapportskjema som barnehagen skal fylle ut og sende til Team Oppvekst. Rapporten skal sendes inn ved avslutning av vedtak, endring av behov for, og/eller ny søknad om tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne.